

Referat af møde i Arbejdsgruppen Bremsbøl Sø Onsdag d. 15. marts

Til stede: Carl, Lorenz, Jesper, Martin samt Emilie (ENS) fra sekretariatet.

Afbud: Svend Anker, Mathias

Mødet startede med en fælles besigtigelse kl. 13, hvor vi mødtes ved skjulet ved Bremsbøl Sø. Derefter kørte vi til Hanne og Uwe på SovGodt 8 i Sæd, hvor vi fik lidt vådt og tørt til ganen.

Dagsorden:

1. Nyt fra sekretariatet /Nyt fra arbejdsgruppen
2. Status for regulering
3. Fugleovervågningen
4. Skjul, skiltning og formidling
5. Biodiversitetspulje
6. Øvrige noter fra besigtigelsen
7. Kommende arbejdsopgaver og arbejdsdage
8. Evt.

1) Nyt fra sekretariatet

Fugleværnsfonden har lanceret en podcast **Fugl af glæde** med fondens naturvejledere Jørn og Allan. Podcasten er henvendt til en bred målgruppe af fugleinteresserede. Podcasten er tilgængelig på Spotify, Apple- og Google podcast m.fl.

Fugleværnsfonden har fået ny direktør, Thomas Færgeman, der tiltrådte sin stilling 1. november. Thomas har en bred naturvidenskabelig baggrund og kommer fra stillingen som forstander på Skovskolen under Københavns Universitet (KU). Læs mere på fondens hjemmeside:

https://www.fuglevaernsfonden.dk/fuglevaernsfonden/nyheder?m=visning&nyhed_id=376

Frivilligtræf afholdes igen i år og bliver forsøgsvis på en hverdag, nemlig onsdag 7. juni. Der vil være mulighed for overnatning fra d. 6.-7. juni. Ravnstup Sø bliver udgangspunktet for træffet. Der er blevet udsendt et spørgeskema pr. mail vedr. dels årets frivilligtræf og ønsker for de kommende. Jeg håber at se mange af jer. Frivilligtræffet arrangeres af Daniel Elm Clausen, der er i praktik i FVF i første halvdel af 2023.

Desuden har fonden i løbet af 2022 budt velkommen til Ane Scheel, der er startet som fundraiser i Fugleværnsfonden i marts.

Fugleværnsfonden har fået nyt faktureringsystem. Fremadrettet skal alle fakturaer sendes til

Faktura@fuglevaernsfonden.dk

Når I skal indsende jeres udlæg (udlæg, kørsel, kvitteringer o.l.), skal det gemmes i en samlet PDF-fil og sendes til ovenstående mail. Det er vigtigt, at navn, formål og kontooplysninger fremgår af PDF-filen, da evt. tekst skrevet i mailen ikke vil blive indlæst. Anfør desuden navnet på kontaktpersonen for det pågældende naturreservat, samt hvilket reservat fakturaen knytter sig til.

Eksempel

Att.:	Emilie Nicoline Schmidt Bremsbøl Sø
Udlæg af:	Anders Andersen
Formål:	Olie til ATV
Overføres til:	Reg. XXXX Konto XXXX

Bemærk at faktura-mailen ikke er en mail, man kan skrive til, så sæt gerne mig cc..Så tjekker jeg, at det kører, som det skal.

Nyt ved Bremsbøl Sø

Der blev taget slæt ved diget først i december, dog med en større maskine og ikke den mindre brielmaier som først ventet. ENS er i løbende dialog med Jørgen Nikolaisen (kommunen), der har lovet, at rørskovene på ydersiden slås årligt.

Arbejdsgruppen har fået en buskrydder med tilhørende sikkerhedsudstyr. Buskrydderen står hos Carl. Husk altid at anvende det påkrævede sikkerhedsudstyr ved arbejde ved søen, ellers dækker FVF's forsikring ikke.

Det planlægges, at der opsættes plancher vedr. sorterneprojektet. Vi så nærmere på de bedste placeringer ved besigtigelsen, hvilket afhænger lidt af udformningen. ENS tager den videre med Jesper Toft, der står for plancherne. Laminerede A4-ark tages desuden ned og erstattes af piktogrammer. ENS sørger for, at gruppen får de nødvendige skilte til opsætning.

Der er etableret et nyt vådområde på den tyske side af diget og opsat solceller.

Nyt fra arbejdsgruppen

Se også skema sidst

Carl har fået etableret et fint lille grejrum i skjulet – meget fornemt. Vi skal være opmærksomme på, hvad der placeres i rummet, da der er mus.

Carl og Benne (Tønder kommune), har endnu ikke fået foretaget den årlige rydning af yngleøen, da Benne har haft meget travlt. Der skal min. være to til at rydde øen, da den visse steder er meget blød. Carl og Benne håber på at finde en dato i den kommende uge.

Afbrænding er et fortsat attraktivt alternativ. ENS ansøger hos kommunen. Såfremt vandstanden er til det, foreslås det desuden, at der ses på mulighederne for at slå øerne tidligere (fra november). Carl snakker med Benne vedr. denne mulighed.

Carl påpeger, at vi mangler en stige for at kunne tilgå taget på skjulet. Jesper har en vi kan låne -tak for det.

2/ Status for regulering

Arbejdsgruppen ser ikke mårhund i reservatet. Dette kan dog hænge sammen med, at de er nataktive, for vi ved, at der er en del i området.

Samarbejdet med de nuværende jægere går ikke helt som ønsket, da de er svære at få kontakt med. ENS spørger om gruppen har kendskab til andre, der kunne være interesserede i mårhundregulering ved Bremsbøl Sø. Martin kender måske en. ENS går videre med dette til Søren Ring, der er ansvarlig for reguleringen på fondens reservater.

3/ fugleovervågning

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Rørdrum		1	0-1					0-1	1	0-1
Rørhøg					1		1	1		1
engsnarre		1-2								
pletlet rørvagtel					0-1					
Brushane	1-2					1-6				
fjordterne	1-2		3		0-1	1	0-2	0-2	0-1	
sydlig blåhals	7	3-4	4-6	3-4	4-5	3-4	3-4	4-6	3-5	2-3

Som lovet er her oversigt over udviklingen af ynglefugle ved Bremsbøl Sø. Jeg har prioriteret oversigt over bilag 1-arter, da de har særligt fokus i forvaltningen.

Det har igen i år været lidt tyndt med andefugle.

Der sættes igen i år flåder ud til Sortterne. Sortternen er meget stedfast, men de gode resultater fra Sortterneprojektet skaber et overskud, der øger sandsynligheden for at sortternene på sigt finder vej til Bremsbøl Sø. ENS kigger fortsat ind i de forvaltningsmæssige forbedringer, der kan foretages. Her er slåningerne af bredzonen et godt bidrag – supplerende afgræsning af disse ville forbedre forholdene yderligere.

4/ Vedligehold af publikumsfaciliteter

Renoveringen og tætningen af skjulet er nu endeligt færdigt. Vinduer og åbning ved taget er tætnet. Taget bør dog sikres, da dugen, der er udlagt, ikke ligger ordentligt.

Der trænger til en generel forårsklargøring af skjulet og bord-bænkesæt. Håndliste samt gulvet ved indgangen til skjulet har en del alger og er glat. Det aftales, at den første del af skjulet suppleres med kyllingenet.

Dryplisten mod gangbroen fungerer ikke optimalt og drypper på plankerne på gangbroen.

5/ Øvrige noter fra besigtigelsen

Affaldssortering (dåser og restaffald) bør forbedres, da mange stadigvæk fejlsorterer. ENS siger, at de med held har fjernet skraldespandene ved Sølsted Mose og at der generelt er god erfaring med, at dette begrænser affald i naturområderne som helhed. Forsøgsvis kan skraldespandene fjernes fra mosen og opbevares ved Jesper for at se, om dette kan afhjælpe problemet.

7/ kommende arbejdsopgaver og arbejdsdage

Opgaver

Se også skema sidst i referatet.

Oliering af skjulet, og Carl skriver ud til resten af gruppen, såfremt han har brug for hjælp.

Dryplisten bør renses og evt. udbedres. Desuden bør kyllingenettet udvides, således at den første halve meter af skjulet også sikres. Carl kigger på dette. Tak 😊

Jesper, Carl og ENS kigger på taget til sommer. ENS indkalder.

Arbejdsdage

Arbejdsdagene fungerer bedst med individuelle arbejdsopgaver.

Dato for næste planlægningsmøde fastlægges i december.

8/Evt.

Arbejdsgruppen har fortsat et ønske om at fjerne tidsler, brændenælder og skræpper. ENS fortæller, at vi af hensyn til de mange arter, der er knyttet dertil, bør lade en del stå i læhegn mv., hvor de ikke er til gene for de besøgende.

Tak for et rigtig fint møde.

De bedste hilsner

Emilie

Arbejdsopgaver ved Bremsbøl Sø

	Kommentarer / Ansvarlig i arbejdsgruppen	Er gjort 2022/2 023	Gentages Forår/som mer 2023	Gentages Vinter 2023
Faste opgaver:				
Rydning af øen	Carl koordinerer med Benne		X	
Slåning foran skjul og ved p-plads	Carl Efter behov	X		X
Slåning af stien til skjulet	Lorenz Efter behov	X		X
Tømme skraldespande	Jesper Efter behov	X	X	X
Vask af ruder i skjulet	Svend Anker	X	X	X
Udlægning af redeplatforme til sorterne	Martin (og Jesper Toft m.fl.)	X		
Fugleovervågning	Martin	X	X	X
Opfyldning af folderkasser	Jesper Efter behov	X	X	X
Andre opgaver:				
Tagrende tømmes og sikres	Carl		X	
Udvidelse kyllingenet	Carl		X	
Tømme/fjerne skraldespande	Jesper Se punkt 5	X	X	X
Sikring af taget	Jesper og Carl ENS indkalder til fælles inspektion		X	
Opsætning/udskiftning af piktogrammer	Jesper	X		
Etablering af grejrum	Carl	X		
Oliering af skjulet	Carl koordinerer og skriver ud		X	